

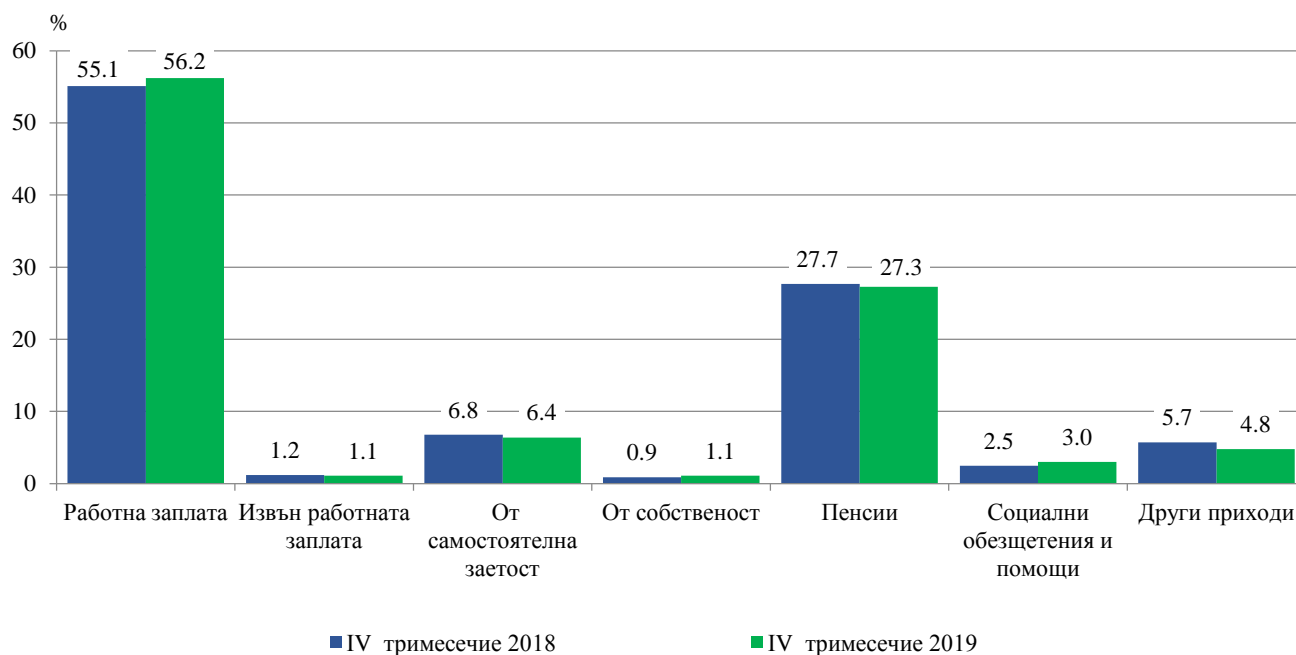
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2019 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2019 г. е 1 770 лв. и нараства с 13.7% спрямо същото тримесечие на 2018 година.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял са доходите от работна заплата (56.2%), следвани от доходите от пенсии (27.3%) и от самостоятелна заетост (6.4%). Спрямо четвъртото тримесечие на 2018 г. относителният дял на дохода от работна заплата се увеличава с 1.1 процентни пункта, а доходите от самостоятелна заетост и от пенсии намаляват с по 0.4 процентни пункта.

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинство през четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

В номинално изражение през четвъртото тримесечие на 2019 г. в сравнение със същото тримесечие на 2018 г. доходите средно на лице от домакинство по източници на доход се променят, както следва:

- Доходът от **работна заплата** нараства от 858 на 996 лв. (с 16.1%).
- Доходът от **самостоятелна заетост** нараства от 105 на 113 лв. (със 7.4%).
- Доходите от **пенсии** се увеличават от 432 на 483 лв. (с 11.9%).
- Доходите от **социални обезщетения и помощи** нарастват от 39 на 53 лв. (с 36.1%).

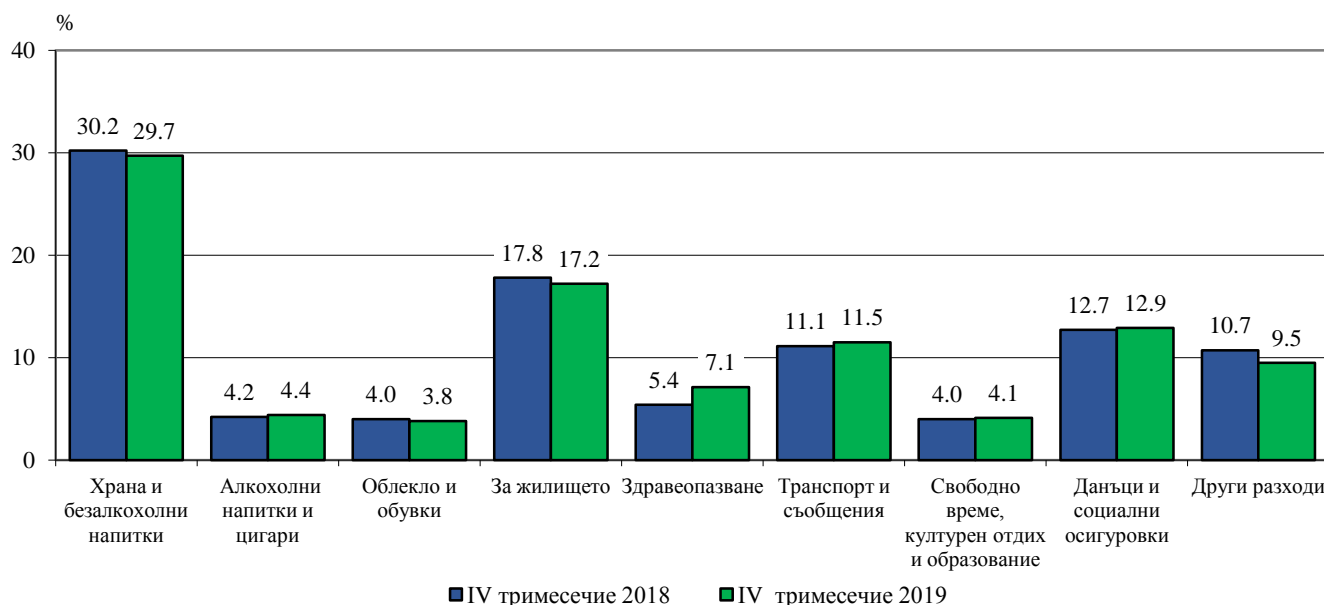
През четвъртото тримесечие на 2019 г. относителният дял на **паричния доход** на домакинствата в общия доход е 99.1%, а дялът на дохода от натура - 0.9%.

Разходи на домакинствата

Общият разход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2019 г. е 1 670 лв. и се увеличава с 10.7% спрямо същото тримесечие на 2018 година.

В структурата на общия разход с най-голям относителен дял са разходите за храна (29.7%), следвани от разходите за жилище (17.2%), данъци и социални осигуровки (12.9%) и транспорт и съобщения (11.5%).

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинство през четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

Спрямо четвъртото тримесечие на 2018 г. относителният дял на разходите за храна и безалкохолни напитки намалява с 0.5 процентни пункта, делът на разходите, свързани с жилището - с 0.6 процентни пункта, а делът на разходите за здравеопазване се увеличава с 1.7 процентни пункта.

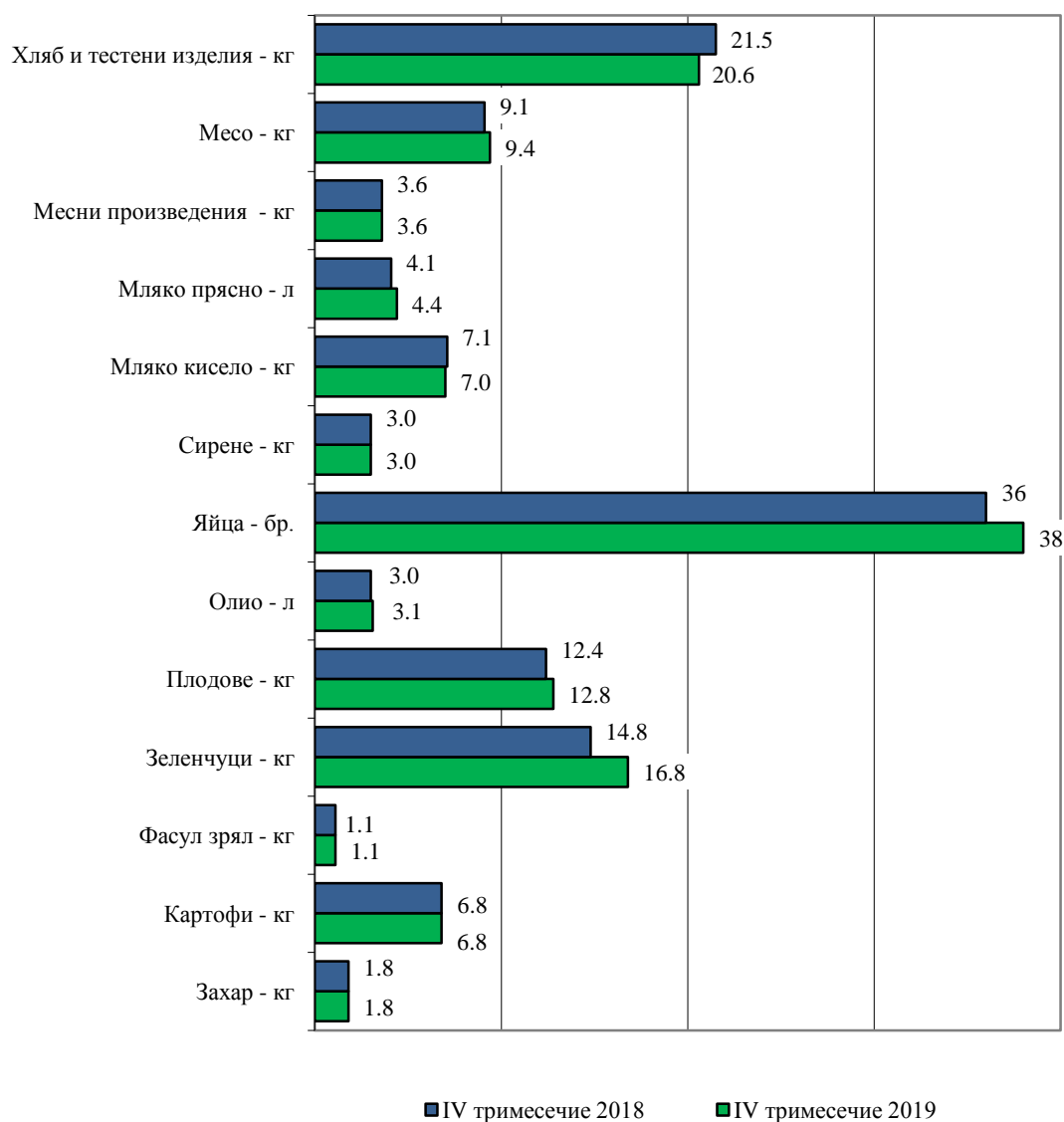
Като абсолютни стойности през четвъртото тримесечие на 2019 г. в сравнение със същото тримесечие на 2018 г. средно на лице от домакинство разходите по видове се променят, както следва:

- Разходите за **храна и безалкохолни напитки** нарастват от 455 на 495 лв. (с 8.8%).
- Разходите за **алкохолни напитки и цигари** се увеличават от 63 на 73 лв. (с 15.1%).
- Разходите за **облекло и обувки** нарастват от 60 на 63 лв. (с 4.7%).
- Разходите за **жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане на дома)** се увеличават от 268 на 286 лв. (с 6.7%).
- Разходите за **здравеопазване** се увеличават от 82 на 118 лв. (с 43.6%).
- Разходите за **транспорт и съобщения** нарастват от 168 на 191 лв. (с 13.8%).
- Разходите за **свободно време, културен отдих и образование** се увеличават от 61 на 69 лв. (с 13.7%).
- Разходите за **данъци и социални осигуровки** нарастват от 191 на 216 лв. (с 13.0%).

Потребление на домакинствата

Потреблението на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2019 г. е без съществена промяна спрямо същото тримесечие на 2018 година. Увеличение е отчетено в потреблението на зеленчуци - от 14.8 на 16.8 кг, яйца - от 36 на 38 бр., плодове - от 12.4 на 12.8 килограма. Намалява консумацията на хляб и тестени изделия - от 21.5 на 20.6 килограма. Без промяна остава потреблението на месни произведения, сирене, фасул зрял, картофи и захар.

Фиг. 3. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** Наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярни или еднократни трансфери от други домакинства и продажби на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за Наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него са публикувани на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>) в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ и в Информационна система ИНФОСТАТ.

Приложение

Таблица 1

Общ доход на домакинствата по източници на доходи през четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

Източници	Четвърто тримесечие 2018			Четвърто тримесечие 2019		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ доход	100.0	3450.80	1557.48	100.0	3815.82	1770.36
<i>Брутен общ доход</i>	95.9	3310.03	1493.94	96.3	3674.76	1704.92
Работна заплата	55.1	1900.54	857.79	56.2	2146.14	995.71
Извън работната заплата	1.2	40.18	18.13	1.1	41.88	19.43
От самостоятелна заетост	6.8	233.46	105.37	6.4	243.88	113.15
От собственост	0.9	32.61	14.72	1.1	41.66	19.33
Пенсии	27.7	956.96	431.91	27.3	1041.69	483.29
Обезщетения за безработни	0.3	10.37	4.68	0.3	9.83	4.56
Семейни добавки за деца	1.3	44.12	19.91	1.2	47.05	21.83
Други социални помощи	0.9	32.34	14.60	1.5	58.04	26.93
Регулярни трансфери от други домакинства	1.7	59.47	26.84	1.2	44.60	20.69
<i>Приходи от продажби</i>	0.2	8.38	3.78	0.3	13.25	6.15
<i>Други приходи</i>	3.8	132.39	59.75	3.3	127.82	59.30
Изтеглени спестявания	x	143.15	64.61	x	128.95	59.83
Заеми и кредити	x	58.07	26.21	x	39.77	18.45

Общ разход на домакинствата по групи разходи през
четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

Източници	Четвърто тримесечие 2018			Четвърто тримесечие 2019		
	структу- ра - %	средно на домакин- ство - лв.	средно на лице - лв.	структу- ра - %	средно на домакин- ство - лв.	средно на лице - лв.
Общ разход	100.0	3343.40	1509.00	100.0	3599.09	1669.81
<i>Потребителски общ разход</i>	<i>81.1</i>	<i>2710.85</i>	<i>1223.51</i>	<i>81.5</i>	<i>2933.68</i>	<i>1361.09</i>
Храна и безалкохолни напитки	30.2	1008.76	455.29	29.7	1067.83	495.43
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.2	140.27	63.31	4.4	157.10	72.89
Облекло и обувки	4.0	133.39	60.21	3.8	135.89	63.05
Жилища, вода, електроенергия и горива	13.8	460.35	207.77	13.4	481.31	223.30
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	4.0	134.05	60.50	3.8	135.87	63.04
Здравеопазване	5.4	182.05	82.16	7.1	254.25	117.96
Транспорт	6.9	229.88	103.75	7.4	265.17	123.03
Съобщения	4.2	142.07	64.12	4.1	146.41	67.93
Свободно време, културен отдих и образование	4.0	134.57	60.74	4.1	148.86	69.07
Разнообразни стоки и услуги	4.4	145.46	65.65	3.9	140.98	65.41
<i>Данъци</i>	<i>5.4</i>	<i>180.01</i>	<i>81.24</i>	<i>5.4</i>	<i>193.29</i>	<i>89.68</i>
<i>Социални осигуровки</i>	<i>7.3</i>	<i>242.45</i>	<i>109.43</i>	<i>7.5</i>	<i>271.25</i>	<i>125.85</i>
<i>Регулярни трансфери към други домакинства</i>	<i>1.1</i>	<i>35.19</i>	<i>15.88</i>	<i>1.2</i>	<i>42.18</i>	<i>19.57</i>
<i>Други разходи</i>	<i>5.2</i>	<i>174.91</i>	<i>78.94</i>	<i>4.4</i>	<i>158.69</i>	<i>73.62</i>
Влог	x	184.45	83.25	x	226.39	105.04
Изплатен дълг и даден заем	x	66.90	30.20	x	73.71	34.20